

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

16 березня 2009 р.
6501/09/0370

Справа № 2а-

Волинський окружний адміністративний суд в складі:

головуючого - судді Дмитрука В.В.,

при секретарі Годунок Т.О.,

з участю представника прокуратури м. Луцька ОСОБА_1

позивачів: ОСОБА_2, ОСОБА_3

представників відповідача:ОСОБА_4,ОСОБА_5

представника управління освіти Луцької міської радиОСОБА_6

представника ЗОШ I-III ступенів НОМЕР_1 ОСОБА_7

розглянувши у відкритому судовому засіданні в місті Луцьку адміністративну справу за позовом прокурора м.Луцька в інтересах ОСОБА_8, ОСОБА_9, ОСОБА_10, ОСОБА_11, ОСОБА_12, ОСОБА_13 в особі батька ОСОБА_2 та матері ОСОБА_3 до Санітарно-епідеміологічної станції м.Луцька та Луцького району за участю третіх осіб, які не заявлять самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача Загальноосвітньої школи I-III ступенів НОМЕР_1 та Управління освіти Луцької міської ради про визнання незаконним та скасування подання про відсторонення від відвідування школи,

ВСТАНОВИВ:

Прокурор м.Луцька в інтересах ОСОБА_8, ОСОБА_9,ОСОБА_10, ОСОБА_11, ОСОБА_12, ОСОБА_13 в особі батька ОСОБА_2 та матері ОСОБА_3 звернувся з позовом до Санітарно-епідеміологічної станції м.Луцька та Луцького району (далі - СЕС м.Луцька та Луцького району) про визнання незаконним та скасування подання НОМЕР_2 від ІНФОРМАЦІЯ_1р. про відсторонення від відвідування загальноосвітньої школи I-III ступенів НОМЕР_1 зазначених дітей, а також інших дітей, що не отримали щеплень.

Позовні вимоги мотивовані тим, що батьки 6-ти учнів школи НОМЕР_1 - ОСОБА_2 та ОСОБА_3, використовуючи своє конституційне право на свободу світогляду, обґрунтовано відмовились від проходження їхніми дітьми профілактичних щеплень, однак СЕС м.Луцька та Луцького району неправомірно було відсторонено вказаних дітей від занять у школі, чим фактично позбавлено їх права на отримання освіти, що гарантується Конституцією України, Конвенцією про права дитини, Загальною декларацією прав людини.

Представник прокуратури м.Луцька та позивачі в судовому засіданні позовні вимоги підтримали повністю, зазначивши також, що діти, яких відсторонили від відвідування школи повністю здорові, а тому посилення позивача на можливу шкоду для здоров'я інших, прищеплених дітей, безпідставне.

Відповідач у своїх запереченнях з приводу заявлених вимог просить відмовити в задоволенні позову, посилаючись на те, що СЕС діяла в межах та відповідно до вимог

чинного законодавства про охорону здоров'я з метою запобігання поширенню інфекційних захворювань. Крім того зазначив, що прийняте ІНФОРМАЦІЯ_1р. подання жодним чином не порушує права відсторонених дітей на отримання освіти, оскільки є тимчасовим заходом, який було встановлено на 6-денний термін, в який необхідно було провести профілактичні щеплення. Представники відповідача в судових засіданнях повністю підтримали заперечення проти позову, зазначивши також, що згідно ст. 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей, оскільки не виконання вимог норм чинного законодавства, які визнають профілактичні щеплення з метою запобігання захворювань на туберкульоз - обов'язковими, може призвести до порушення прав інших людей, в даному випадку, дітей, які навчаються разом з дітьми позивачів, в загальноосвітній школі І-ІІІ ступенівНОМЕР_1

Представник третьої особи, що не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача - ЗОШ НОМЕР_1 в судовому засіданні 02.03.2009р. (директор школи ОСОБА_14) зазначив, що також вважає вказане подання неправомірним, однак ним виконувалась вимога СЕС м.Луцька та Луцького району щодо відсторонення дітей від відвідування занять і підстави для її невиконання дирекцією школи були відсутні, відповідно було видано наказ НОМЕР_3 від ІНФОРМАЦІЯ_2р. «Про відмови батьків учнів школи від профілактичних щеплень». Представник ЗОШ НОМЕР_1 в судовому засіданні 16.03.2009р. просить позов прокурора задовольнити як підставний і, крім того, повідомила суд про те, що всі відсторонені від навчання учні на момент розгляду справи продовжують відвідувати школу.

Представник третьої особи, що не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача - управління освіти Луцької міської ради в своєму виступі зазначила, що повністю підтримує заявлений прокурором позов.

Заслухавши пояснення представників сторін, дослідивши подані суду письмові докази, оцінивши їх за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді у судовому процесі всіх обставин справи в їх сукупності, суд приходять до висновку, що позов слід задовольнити частково. При цьому судом враховано наступне:

Санепідемстанцією м.Луцька та Луцького району 07.11.2008р. проведено перевірку ЗОШ І-ІІІ ступенів НОМЕР_1 щодо стану специфічної імунопрофілактики, виконання пропозицій попереднього акта перевірки. про що складено акт санітарно-епідеміологічного обстеження об'єкта від 07.11.2008р. Вказаною перевіркою встановлено наявність 16 учнів, батьки яких відмовились від проведення профілактичних щеплень та запропоновано відсторонити від навчання даних учнів до отримання щеплень.

На підставі матеріалів планової перевірки, головним державним санітарним лікарем м.Луцька та Луцького району з посиланням на п. «е» ст.42 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» №4004-ХІІ від 24.02.1994р. (далі - Закон України №4004-ХІІ) внесено поданняНОМЕР_2 від ІНФОРМАЦІЯ_1р. на ім'я директора ЗОШ НОМЕР_1 ОСОБА_14про відсторонення від відвідування школи окремих учнів, в тому числі й ОСОБА_8 - ІНФОРМАЦІЯ_3 клас, ОСОБА_9 -ІНФОРМАЦІЯ_4 клас,ОСОБА_10 -ІНФОРМАЦІЯ_4 клас, ОСОБА_11 - ІНФОРМАЦІЯ_5клас, ОСОБА_12 - ІНФОРМАЦІЯ_6 клас, ОСОБА_13 - ІНФОРМАЦІЯ_7 клас, яким зобов'язано подати інформацію про виконання подання до 17.11.2008р.

Відповідно до ст.7 Закону України №4004-ХІІ підприємства, установи і організації зобов'язані усувати за поданням відповідних посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби від роботи, навчання, відвідування дошкільних закладів осіб, які ухиляються від обов'язкового медичного огляду або щеплення проти інфекцій, перелік яких встановлюється центральним органом виконавчої влади в галузі охорони здоров'я.

Наказом директора ЗОШ I-III ступенів НОМЕР_1 ОСОБА_14 відповідно до подання СЕС м.Луцька та Луцького району НОМЕР_2 від ІНФОРМАЦІЯ_1р. відсторонено від навчання 18 учнів школи та зобов'язано класних керівників класів, у яких навчались дані учні письмово повідомити під розписку зміст подання санепідемстанції батьків, які відмовились від профілактичних щеплень.

Згідно ст.27 Закону України №4004-XII профілактичні щеплення з метою запобігання захворюванням на туберкульоз, поліомієліт, дифтерію, кашлюк, правець та кір в Україні є обов'язковими. Обов'язковим профілактичним щепленням для запобігання поширенню інших інфекційних захворювань підлягають окремі категорії працівників у зв'язку з особливостями виробництва або виконуваної ними роботи. У разі необгрунтованої відмови від щеплення за поданням відповідних посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби вони до роботи не допускаються.

Відповідно до п.1.2.5 Інструкції про порядок внесення подання про відсторонення осіб від роботи або іншої діяльності, затвердженої наказом МОЗ України №66 від 14.04.1995р. та зареєстрованої в Мінюсті 01.08.1995р. за №270/806 особами, які ухиляються від щеплення проти інфекцій, визнаються громадяни або їх **неповнолітні діти, які необгрунтовано відмовились від профілактичного щеплення з метою запобігання захворюванню на туберкульоз, поліомієліт, дифтерію, кашлюк, правець та кір.**

Частиною 7 ст.12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» №1645-III від 06.04.2000р. (далі - Закон України №1645-III) передбачено, що особам, які не досягли п'ятнадцятирічного віку чи визнані у встановленому законом порядку недієздатними, профілактичні щеплення проводяться за згодою їх об'єктивно інформованих батьків або інших законних представників. Особам віком від п'ятнадцяти до вісімнадцяти років чи визнаним судом обмежено дієздатними профілактичні щеплення проводяться за їх згодою після надання об'єктивної інформації та за згодою об'єктивно інформованих батьків або інших законних представників цих осіб.

Як вбачається зі скарги-заяви ОСОБА_2 від 17.11.2008р. на ім'я директора ЗОШ НОМЕР_1, начальника міського управління освіти, начальника управління освіти Волинської облдержадміністрації, Міністра освіти України він та його дружина відмовились від усіх профілактичних щеплень, вакцинацій, равакцинацій, біопроб та інших процедур, що пов'язані з введенням в організм сторонніх речовин з мотивів наявності у складі вакцин токсичних компонентів: солей ртуті, солей алюмінію, формальдегіду, фенолу, які в результаті міжнародних досліджень можуть стати причинами розвитку аутизму, хвороби Альцгеймера, раку, синдрому раптової дитячої смерті тощо. **Крім того, як зазначив позивач в судовому засіданні загальновідомими стали випадки ускладнень, що виникають після проведення профілактичних щеплень, а тому, враховуючи побоювання за життя та здоров'я своїх дітей він і прийняв рішення про відмову від таких щеплень.**

З огляду на вищевикладене, суд вважає доведеною обгрунтованість відмови ОСОБА_2 та ОСОБА_3 від проходження їх дітьми, а саме: ОСОБА_8, ОСОБА_9, ОСОБА_10, ОСОБА_11, ОСОБА_12, ОСОБА_13 профілактичних щеплень.

Суд не приймає до уваги посилання відповідача на те, що відсторонення зазначених учнів від відвідування школи є тимчасовим і жодним чином не порушує конституційне право дітей на освіту, оскільки в поданні СЕС м.Луцька та Луцького району НОМЕР_2 від ІНФОРМАЦІЯ_1р. вказано термін «до 17 листопада», який стосується подання інформації про виконання даного подання, а не строк його дії, тобто у разі подальшого непроведення профілактичних щеплень діти фактично позбавляються права на відвідування школи та відповідно на здобуття освіти.

Згідно ст.53 Конституції України кожен має право на освіту; повна загальна середня освіта є обов'язковою; держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної

загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Статтею 3 Закону України «Про освіту» визначено, що громадяни України мають право на безкоштовну освіту в усіх державних навчальних закладах незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та інших обставин.

Суд також не приймає до уваги посилання СЕС м.Луцька та Луцького району на те, що невиконання вимог вищенаведених норм чинного законодавства, які визнають профілактичні щеплення з метою запобігання захворювань на туберкульоз - обов'язковими, може призвести до порушення прав інших людей, в даному випадку, дітей, які навчаються разом з дітьми позивачів, в загальноосвітній школі I-III ступенівНОМЕР_1, оскільки як встановлено в судовому засіданні всі діти сім'ї Дудік, які навчаються в даній школі пройшли медичне обстеження та визнані здоровими, що не заперечується й представниками відповідача.

Згідно вимог ч.3 ст.2 Кодексу адміністративного судочинства України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; **розсудливо**; з **дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.**

В даному випадку при винесенні поданняНОМЕР_2 від ІНФОРМАЦІЯ_1р. суд вбачає недотримання принципу пропорційності, який зокрема передбачає, що несприятливі наслідки для прав, свобод та інтересів особи, внаслідок рішення чи дії суб'єкта владних повноважень мають бути значно меншими від тієї шкоди, яка могла б настати за відсутності такого рішення чи дії.

Разом з тим, суд вважає позовну вимогу прокурора щодо скасування подання СЕС м.Луцька та Луцького районуНОМЕР_2 від ІНФОРМАЦІЯ_1р. відносно інших дітей, які не отримали профілактичних щеплень (тобто крім дітей сім'ї Дудік, що навчаються в ЗОШ НОМЕР_1) безпідставною, оскільки не наведено жодної підстави обґрунтованості відмови батьків таких учнів від проведення профілактичних щеплень.

Відповідно до ч.2 ст.11 КАС України суд може вийти за межі позовних вимог тільки в разі, якщо це необхідно для повного захисту прав, свобод та інтересів сторін чи третіх осіб, про захист яких вони просять.

З огляду на матеріали справи, подані докази та заперечення суд приходять до висновку, що для повного відновлення порушених прав позивачів необхідно також скасувати наказ ЗОШ I-III ступенів НОМЕР_1 від ІНФОРМАЦІЯ_2р. НОМЕР_3 в частині відсторонення від навчання ОСОБА_8 - ІНФОРМАЦІЯ_3 клас, ОСОБА_9 -ІНФОРМАЦІЯ_4 клас,ОСОБА_10 -ІНФОРМАЦІЯ_4 клас, ОСОБА_11 -ІНФОРМАЦІЯ_5клас, ОСОБА_12 - ІНФОРМАЦІЯ_6 клас, ОСОБА_13 - ІНФОРМАЦІЯ_7 клас.

Керуючись ст. 2, ч.2 ст.11, ст.71, ч. 3 ст. 160, ст. 163 Кодексу адміністративного судочинства України та на підставі ст.53 Конституції України, ст. 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», п.1.2.5 Інструкції про порядок внесення

подання про відсторонення осіб від роботи або іншої діяльності, затвердженої наказом МОЗ України №66 від 14.04.1995р., суд

ПОСТАНОВИВ:

Адміністративний позов задовольнити частково.

Скасувати подання санітарно-епідеміологічної станції міста Луцька та Луцького району НОМЕР_2 від 11 листопада 2008 року в частині відсторонення від відвідування школи НОМЕР_1 ОСОБА_8 - учениці ІНФОРМАЦІЯ_3 класу, ОСОБА_9 - учениці ІНФОРМАЦІЯ_4 класу, ОСОБА_10- учениці ІНФОРМАЦІЯ_4 класу, ОСОБА_11 - учениці ІНФОРМАЦІЯ_5 класу, ОСОБА_12 - учня ІНФОРМАЦІЯ_6 класу, ОСОБА_13 - учня ІНФОРМАЦІЯ_7 класу.

Скасувати наказ загальноосвітньої школи I-III ступенів НОМЕР_1 від 13 листопада 2008 року НОМЕР_3 в частині відсторонення від навчання ОСОБА_8 - учениці ІНФОРМАЦІЯ_3 класу, ОСОБА_9 - учениці ІНФОРМАЦІЯ_4 класу, ОСОБА_10- учениці ІНФОРМАЦІЯ_4 класу, ОСОБА_11 - учениці ІНФОРМАЦІЯ_5 класу, ОСОБА_12 - учня ІНФОРМАЦІЯ_6 класу, ОСОБА_13 - учня ІНФОРМАЦІЯ_7 класу.

Постанова набирає законної сили після закінчення строку подання заяви про апеляційне оскарження, встановленого ст. 186 КАС України, якщо таку заяву не було подано. Якщо було подано заяву про апеляційне оскарження, але апеляційна скарга не була подана у строк, встановлений ст. 186 КАС України, постанова набирає законної сили після закінчення цього строку. У разі подання апеляційної скарги постанова, якщо її не скасовано, набирає законної сили після закінчення апеляційного розгляду справи.

Постанова може бути оскаржена в апеляційному порядку повністю або частково шляхом подання заяви про апеляційне оскарження та апеляційної скарги до Львівського апеляційного адміністративного суду через Волинський окружний адміністративний суд. Заява про апеляційне оскарження постанови подається протягом десяти днів з дня її складення в повному обсязі, тобто з 19 березня 2009 року. Апеляційна скарга на постанову подається протягом двадцяти днів після подання заяви про апеляційне оскарження. Апеляційна скарга може бути подана без попереднього подання заяви про апеляційне оскарження, якщо скарга подається у строк, встановлений для подання заяви про апеляційне оскарження. Копія апеляційної скарги одночасно надсилається особою, яка її подає, до Львівського апеляційного адміністративного суду.

Суддя

В.В.Дмитрук